

İlgili Kanun / Madde
2926. T.BAĞ-KUR/2,3,7

T.C.
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2005/6678
Karar No. 2005/6046
Tarihi: 14.06.2005

- TARIM BAĞ-KUR SİGORTALILIĞININ ZORUNLU OLMASI
- KURUMUN RE'SEN TESCİL GÖREVİNİ YERİNE GETİRMEMESİ
- BU NEDENLE SİGORTALILIĞIN GEÇERSİZ SAYILAMAYACAĞI

ÖZETİ: Davaya konu olayda da, davacının 1993 yılı dönemindeki tarımsal faaliyetine ilişkin olarak primleri ürün bedellerinden tevkifat suretiyle kesilerek adına Bağ-Kur hesabına yatırılmıştır. Bağ-Kur'un işbu prim ödemesine rağmen, sigortalıyı resen kayıt ve tescil etmemesi yasanın kendisine yüklediği resen tescil mükellefiyetine aykırılık teşkil etmektedir. Davalı Kurum'un Anayasa'dan kaynaklanan sosyal güvenlik görevini gereği gibi yapmamasının sonuçlarının sigortalıya yükletilerek, davacının bu süredeki sigortalılığının geçersiz sayılması Medeni Kanun'un 2. maddesinde öngörülen genel nitelikteki afaki iyi niyet kuralları ile de bağdaşmamaktadır.

DAVA: Davacı, 1.1.1991-1.3.2000 tarihleri arasında 2926 sayılı Yasa kapsamında zorunlu tarım Bağ-Kur sigortalılığının tesbit ve tesciline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalı vekilince temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Zehra Ayan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Yargıtay Kararları

Davacı, 01.01.1991-01.03.2000 tarihleri arasında 2926 sayılı yasaya göre tarım Bağ-Kur sigortalısı olduğunun tesbitini istemiştir. Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiş ise de, bu sonuç usul ve yasaya uygun bulunmamaktadır.

Gerçekten, davanın yasal dayanağını oluşturan 2926 sayılı yasada 506 sayılı yasanın 79. maddesine koşut geçmiş tarım Bağ-Kur hizmetlerinin tespitine ilişkin bir düzenleme mevcut değildir.

Somut olayda, davacı 02.02.2000 tarihli giriş bildirgesi ile davalı Kurum tarafından 01.03.2000 tarihinden itibaren tarım Bağ-Kur sigortalısı olarak tescil edilmiştir. Ayrıca, 2926 sayılı yasanın 7. maddesi hükmüne göre, bu yasaya göre sigortalı sayılanlar, sigortalı sayıldıkları tarihten itibaren en geç üç ay içinde Kurum'a başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmak zorundadırlar. Anılan yasanın 5. maddesi ile 7. maddede belirtilen süre içinde kayıt ve tescillerini yaptırmayan sigortalıların hak ve yükümlülüklerinin kayıt ve tescil edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren başlayacağı hükmü getirilmiştir.

Ancak, dosya içerisinde mevcut Bekilli Tekel Yaprak Tütün İşletme Şefliği'nden gelen ekici hesap pusulaları içeriklerinden davacıyla ilgili olarak 1993 yılı döneminden itibaren Bağ-Kur prim tevkifatları yapıldığı anlaşılmaktadır. 2926 sayılı yasanın 2. ve 3. maddeleri kapsamında kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunanlardan yasanın uygulanma tarihinde 50 yaşını dolduran kadınlarla, 55 yaşını dolduran erkekler dışındakiler bakımından tarım Bağ-Kur sigortalılığı zorunlu sigortalılık niteliğinde bulunmaktadır. Başka bir ifade ile sigortalı olmak hak ve yükümlülüğünden vazgeçip, kaçınmak mümkün değildir. Her ne kadar, aynı yasanın 5. maddesi hükmünde, yasal süre içinde kayıt ve tescillerini yaptırmayan sigortalıların hak ve yükümlülüklerinin kayıt ve tescil edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren başlayacağı öngörülmüş ise de, resen tescil başlığını taşıyan 9. maddeye göre bu yasa kapsamında sigortalı sayılanların sigortalılıklarının başladığı tarihten itibaren 3 ay içinde Kurum'a kayıt ve tescillerini yaptırmayanların tescil işlemlerinin Kurum'ca resen yapılması gerekmektedir. 2926 sayılı yasanın 36. maddesi kapsamında Kurum'un prim alacaklarını Bakanlar Kurulu kararı ile ürün bedellerinden tevkifat suretiyle tahsil etmesi mümkündür. Bu bağlamda 2. madde kapsamına girenlerin belirtilen şekilde prim borçlarının ürün bedellerinden tevkifat suretiyle kesilerek Bağ-Kur'a ödenmesi halinde kayıt ve tescil için Kurum'a başvuru olmasa dahi bahse konu biçimde prim ödenmesi suretiyle kayıt ve tescil konusundaki iradelerini ortaya koydukları tartışmasızdır. Davaya konu olayda da, davacının 1993 yılı dönemindeki tarımsal faaliyetine ilişkin olarak primleri ürün bedellerinden tevkifat suretiyle kesilerek adına Bağ-Kur hesabına yatırılmıştır. Bağ-Kur'un iş bu prim ödemesine rağmen, sigortalıyı resen kayıt ve tescil etmemesi yasanın kendisine yüklediği resen tescil mükellefiyetine aykırılık teşkil etmektedir. Davalı Kurum'un Anayasa'dan kaynaklanan sosyal güvenlik görevini gereği gibi yapmamasının sonuçlarının sigortalıya yükletilerek, davacının bu süredeki

Yargıtay Kararları

sigortalılığının geçersiz sayılması Medeni Kanun'un 2. maddesinde öngörülen genel nitelikteki afaki iyi niyet kuralları ile de bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2926 sayılı yasanın 10. maddesine göre, tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışmanın yasal karinesi olan belge ve kayıtların da davacı adına bulunduğu ortadadır. Bu durumda, davacıdan ilk Bağ-Kur primi kesintisinin (tevkifatın) gün ve ay da belirtilmek suretiyle hangi tarihte yapıldığının Bekilli Tekel Yaprak Tütün İşletme Şefliği'nden sorularak verilecek cevaba göre davacıyla ilgili olarak ilk Bağ-Kur prim tevkifatı yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren davacının tarım Bağ-Kur sigortalısı olduğunun tesbitine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Kurum'un bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 23.06.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.